

6.10.2019

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN KESKEISTEN LAINSÄÄDÄNTÖHANKKEIDEN OHJELMA

Lainsäädäntöhankkeiden ohjelma on ympäristöministeriön säädösvalmistelun johtamisen keskeinen työväline. Se sisältää valmisteilla olevat keskeiset säädöshankkeet (hallituksen esitykset ja merkittävimmät valtioneuvoston asetukset). Lisäksi ohjelmaan kootaan tärkeimmät EU:n lainsäädäntöhankkeet. Samoin ohjelmaan voidaan sisällyttää ympäristöministeriön tavoitteiden toteuttamisen kannalta merkittäviä säädöshankkeita, joiden valmisteluvastuu kuuluu toiselle ministeriölle.

Ministeriön yhteinen lainsäädäntöhankkeiden ohjelma kootaan säädösvalmistelun ohjausryhmän ohjauksessa. Ohjelmaa käsitellään ministeriön johtoryhmässä kaksi kertaa vuodessa ja se julkaistaan [YM:n www-sivuilla](#).

I KANSALLINEN SÄÄDÖSVALMISTELU

Luonnonsuojelualueita koskeva säädösvalmistelu

Peruste:

Natura 2000 -verkostoon ja kansallisiin suojeluohjelmiin sisältyvien luonnonsuojelualueiden perustamissäädösten valmistelu

Valmistelijat:

lainsäädäntöneuvos Johanna Korpi, lainsäädäntöneuvos Heikki Korpelainen, ympäristöneuvos Kristiina Niikkonen, luonnonsuojeluvalvoja Ilkka Heikkinen erityisasiantuntija Nunu Pesu.

Aikataulu:

Säädösvalmistelu on käynnistynyt vuoden 2011 alussa, kun LSL:n muutos tuli voimaan. Perustettavia suojelualueita on yhteensä lähes 1000 kpl, joten työn arvioidaan kestävän useita vuosia. Vuoteen 2022 mennessä tulee valmisteltavaksi noin 25 aluekokonaisuutta koskevaa asetusta.

Valtioneuvoston asetus pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta

Peruste:

Laki pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta (246/2019) on vahvistettu ja laki tulee voimaan 1.1.2020. Sanotun lain sekä valtioneuvoston asetus (688/2001) nojalla on tarkoitus antaa valtioneuvoston asetus. Asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset avustuksen soveltuvuudesta EU:n sisämarkkinoille, Pirkanmaan ELY-keskuksen kestävän riskienhallinnan edistämistä koskevasta tehtävästä, avustushakemuksen sisällöstä sekä avustuksen enimmäismäärästä.

Valmistelijat:

hallitussihteeri Noora Herranen ja ympäristönsuojelun muita asiantuntijoita.

Aikataulu:

Asetus on tarkoitus antaa syysistuntokaudella 2019.

Valtioneuvoston asetus eräiden maa-ainesjätteiden hyödyntämisestä

Peruste:

Valmistellaan hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti maa-ainesjätteiden hyödyntämistä koskeva asetus. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvien maa-ainesjätteiden hyödyntämiseen riittäisi ympäristöluvan sijaan rekisteröinti-ilmoitus.

Valmistelijat:

erityisasiantuntija Kaija Järvinen, ympäristöneuvos Anna-Maija Pajukallio

Aikataulu:

Asetuksen valmistelun aikataulu on toistaiseksi avoin.

Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden jäteluonteen päättymisestä (End of Waste)

Peruste:

Valmistellaan hallituksen vuoden 2016 toimintasuunnitelman mukaisesti kansallisia ei enää jätettä säädöksiä tehtyyn selvitykseen (YMra 9/2018) perustuen. Kansallisten ei enää jätettä -säädösten valmistelu aloitetaan betonimurskeelle ja käsitellylle jätteenpolton kuonalle.

Valmistelijat:

erityisasiantuntija Kaija Järvinen ja erityisasiantuntija Kati Vaajasaari

Aikataulu:

Asetusten (betonimurske ja käsitelty jätteenpolton kuona) valmistelun aikataulu on toistaiseksi avoin.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen (519/2014) muuttaminen

Peruste:

Komissio valmistelee sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin (2012/19/EU) perusteella annettavia täytäntöönpanosäädöksiä, joilla säädetään tuottajien rekisteröintiä ja raportointia koskevien lomakkeiden sisältövaatimukset. Ehdotuksen mukaan säädökset tulisivat sovellettaviksi vuoden 2019 alusta. Säädökset edellyttävät vastaavien muutosten tekemistä valtioneuvoston asetukseen sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta.

Valmistelijat:

neuvotteleva virkamies Tarja-Riitta Blauberg

Aikataulu:

Asetuksen muutos vuoden 2019 loppuun mennessä.

Hallituksen esitys laeiksi jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Peruste:

Valmistellaan jätelakiin ja ympäristönsuojelulakiin häiriötilanteiden jätehuoltoa koskevat säännökset. Säännöksillä on tarkoitus varautua jätehuollon järjestämiseen tilanteissa, joissa onnettomuuden, luonnonilmiön, ennakoimattoman tuotantohäiriön tai muun vastaavan yllättävän ja epätavanomaisen tilanteen johdosta syntyy jätettä, joka määränsä tai ominaisuuksiensa vuoksi vaarantaa jätehuollon toimintavarmuuden ja aiheuttaa huomattavia vaikeuksia jätehuollon järjestämisessä.

Valmistelijat:

erityisasiantuntija Kaija Järvinen

Aikataulu:

Alustavasti säädösmuutosten on suunniteltu tulevan voimaan vuoden 2020 alku-puolella. Valmistelun aikataulu täsmentyy myöhemmin valmistelun edetessä.

Aluskierrätystä koskeva Hongkongin yleissopimuksen ratifiointi**Peruste:**

Hongkongin kansainvälinen yleissopimus koskee alusten turvallista ja ympäris-tön kannalta asianmukaista purkamista ja kierrätystä. Euroopan unionissa Hongkongin yleissopimus on pantu täytäntöön pääosin aluskierrätysasetuksella (Eu-roopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1257/2013).

Neuvosto antoi lisäksi huhtikuussa 2014 päätöksen alusten turvallista ja ympäris-tön kannalta asianmukaista kierrätystä koskevan vuoden 2009 Hongkongin kan-sainvälisen yleissopimuksen ratifioimisesta (2014/241/EU). Päätöksellä anne-taan jäsenvaltioille lupa unionin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvalta osalta lupa ratifioida ao. sopimus. Hongkongin yleissopimuksen toimeenpano edellyttä-nee kansallisten säännösten täydentämistä. Lisäksi on valmisteltava normaalit ratifioimissäännökset.

Valmistelijat

neuvotteleva virkamies Tarja-Riitta Blauberg (YSO)

Kansallinen täytäntöönpano:

Hongkongin yleissopimus pannaan aineellisesti täytäntöön EU:ssa aluskierräty-sasetuksella ja täydentävillä kotimaisilla säännöksillä.

Kuuden jätealan direktiivin täytäntöönpano**Peruste:**

Osana komission ns. kiertotalouspakettia annetut ehdotukset jätedirektiivin (2008/98/EY), pakkaus- ja pakkausjätedirektiivin (94/62/EY), kaatopaikkadirektiiv-in (1997/31/EY), paristo- ja akkudirektiivin (2006/66/EY), romuajoneuvodirektiiv-in (2000/53/EY) ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivin (2012/19/EU) muuttamiseksi hyväksyttiin 30.5.2018 ja tulivat voimaan 4.7.2018. Direktiivien täytäntöönpano edellyttää olennaisia muutoksia jätelakiin, ympäristönsuojelula-kiin sekä lähes kaikkiin jätealan asetuksiin.

Valmistelijat:

ympäristöneuvos Riitta Leinen, neuvotteleva virkamies Tarja-Riitta Blauberg

Aikataulu:

Direktiivit on pantava täytäntöön kahden vuoden kuluttua niiden voimaantulosta eli 5.7.2020 mennessä.

Hallituksen esitys laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta ja valtioneuvoston asetus maanpuolustusta koskevista poikkeuksista

Peruste:

Valmistellaan säännökset, joilla maanpuolustuksen tarpeisiin tarkoitettujen kemikaalivarastojen ympäristölupa- ja ilmoitusmenettelyssä voidaan turvata maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavia kohteita koskevien tietojen salassapito. Samassa yhteydessä tehdään muita pienempiä täsmennyksiä ympäristönsuojelulakiin.

Valmistelija:

hallitussihteeri Tia Laine-Ylijoki-Laakso

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2019.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköajoneuvojen latausvalmiuksista ja latauspisteistä sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä ja laiksi maankäyttö- ja rakennuslain 18 luvun 126 §:n muuttamisesta

Peruste:

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muutoksen (EU 2018/844) toimeenpano kansalliseen lainsäädäntöön. Direktiivi on osa puhtaan energian säädös-pakettia. Direktiivin toimeenpano edellyttää uuden lain valmistelua, laki sähköajoneuvojen latausvalmiuksista ja latauspisteistä rakennuksessa sekä rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmästä sekä muutosta maankäyttö- ja rakennuslakiin. Uudessa laissa säädetään velvollisuuksia sähköautojen latauspisteiden ja latausvalmiuden rakentamiselle sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmälle.

Valmistelijat:

Lainsäädäntöneuvos Sari Rapinoja ja ympäristöneuvos Maarit Haakana / RYMO

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2019. Direktiivi on pantava täytäntöön 10.3.2020 mennessä.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muutos

Peruste:

Esityksessä tehtäisiin lakiin eräitä lähinnä teknisiä muutoksia. Lain 25 §:ään esitettävä muutos koskisi luonnonolosuhteiden vuoksi tehtävää määräajan pidentämistä niin, että kohta olisi yhtenäinen vesiputedirektiivin 4 artiklan 4 kohdan kanssa. Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi pykälä vesien- ja merenhoidon tehtäviä hoitavan viranomaisen tarkastusoikeudesta.

Valmistelijat:

Lainsäädäntöneuvos Erja Werdi / LYMO

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2019.

Hallituksen esitys laeiksi ympäristöministeriön hallinnonalan henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten muuttamisesta**Peruste:**

Esityksessä tehtäisiin ympäristöministeriön eräisiin lakeihin EU:n tietosuojaa-asetuksesta ja kansallisen yleislain säätämisestä aiheutuvat muutokset.

Valmistelijat:

asiantuntija Johanna Lehtonen

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2019.

Hallituksen esitys eräitä julkisia kuulutuksia koskevien lakien muuttamisesta**Peruste:**

Tasavallan Presidentti on 29.3.2019 vahvistanut lain hallintolain muuttamisesta (432/2019), jolla lakiin lisättiin säännökset julkisista kuulutuksista. Säännökset tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020. Hankkeen tavoitteena on valmistella eräisiin ympäristöministeriön hallinnonalan lakeihin julkisia kuulutuksia koskevat säännösmuutokset.

Valmistelijat:

hallitussihteeri Piia Kähkölä

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2019.

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristöministeriön hallinnonalan eräiden muutoksenhakua koskevien säännösten muuttamisesta**Peruste:**

Eduskunta on 19.2.2019 hyväksynyt lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa sekä siihen liittyvät lait (HE 29/2018 vp). Lait on tarkoitus vahvistaa mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on toimittanut valtioneuvostolle eduskunnan vastauksen. Tarkoitus on arvioida ympäristöministeriön hallinnonalan muutoksenhakusäännösten yhdenmukaisuutta suhteessa uuteen yleislakiin.

Valmistelijat:

lainsäädäntöjohtaja Riitta Rönk, hallitusneuvos Jaana Junnila, lainsäädäntöneuvos Ville Koponen, hallitussihteeri Piia Kähkölä, hallitussihteeri Sini Pietilä, lainsäädäntöneuvos Sari Rapinoja

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2019.

Hallituksen esitys laiksi avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain 8 §:n muuttamisesta**Peruste:**

Hallitusohjelman mukaan lisätään opiskelija- ja nuorisoasuntojen rakentamista ja korotetaan investointiavustuksen alinta tukiluokkaa 10 prosentista 15 prosenttiin.

Valmistelija:

lainsäädäntöneuvos Ville Koponen

Aikataulu:

Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 5.9.2019 [HE 16/2019 vp.](#)

Hallituksen esitys laiksi asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista annetun lain muuttamisesta**Peruste:**

Lisätään lakiin hallitusohjelman mukainen uusi avustusmuoto, jolla tuetaan asuinrakennusten kuntotutkimusten ja korjaussuunnitelmien laatimista.

Valmistelija:

hallitussihteeri Liisa Meritähhti

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2019.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus**Peruste:**

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmistelu käynnistettiin parlamentaarisesti keväällä 2018. Tavoitteena on uudistaa maankäyttö- ja rakennuslaki siten, että laki huomio nykyistä paremmin mm. ilmasto- ja energiakysymykset, kiertotalouden, aluerakenteen erilaistumisen ja kaupungistumisen, elinkaari- ja vähähiilisyysnäkökohdat sekä digitalisaation. Lisäksi tavoitteena on yksinkertaistaa alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää ja rakentamisen ohjausta sekä selkeyttää valmistelu-, päätöksenteko- ja toimeenpanotehtäviä.

Valmistelijat:

lainsäädäntöneuvos Maija Neva, hallitussihteeri Mirkka Saarela, erityisasiantuntija Lauri Jääskeläinen

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2021.

II EU:N SÄÄDÖSVALMISTELU

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus pysyvistä orgaanisista yhdisteistä (uudelleenlaadittu)

Valmistelijat:

Tuulia Toikka / YM, YSO ja Timo Seppälä / Syke

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksensa 22.3.2018 ja sitä on käsitelty neuvoston ympäristöryhmässä. Tavoitteena on saavuttaa sopu kolmikantaneuvotteluissa ennen vuoden 2018 loppua. POP-asetuksen uudistamisen tavoitteena on helpottaa asetuksen soveltamista, mukauttaa POP-asetus Lissabonin sopimuksen määräyksiin ja EU:n yleiseen kemikaalilainsäädäntöön sekä osoittaa asetuksen mukaisia tehtäviä Euroopan kemikaalivirastolle. Asetus ei edellytä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelmaksi (LIFE)

Valmistelijat:

Pekka Harju-Autti / LYMO

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksen asetukseksi 1.6.2018. Käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä on parhaillaan käynnissä. Neuvoston osittainen yleisnäkemyks saavutettiin joulukuussa 2018 (pois lukien rahoituskysymykset). Neuvoston pysyvien edustajien komitea vahvisti neuvoston puheenjohtajan ja Euroopan parlamentin sopiman yhteisen tulkinnan maaliskuussa 2019. Muista asioista on sovittu, mutta budjettia ja horisontaalisia kysymyksiä käsitellään parhaillaan osana neuvotteluja EU:n seuraavasta monivuotisesta rahoituskehyksestä 2021–2027. Kun rahoituskehyksestä on sovittu, neuvottelut LIFE-budjetin osalta jatkuvat. Asiaa koskeva valtioneuvoston U-kirjelmä annettiin eduskunnalle 9.8.2018.

III MUIDEN MINISTERIÖIDEN VASTUULLA OLEVAT, YM:N KANNALTA KESKEISET SÄÄDÖSHANKKEET

EU:n juomavesidirektiivin uudistaminen (STM)

YM:n valmistelijat:

Mikko Koskela ja Kaisa Kauko / RYMO, Juhani Gustafsson / LYMO

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksen uudelleenlaadituksi juomavesidirektiiviksi 1.2.2018. Käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä on käynnistynyt keväällä 2018. Neuvoston yleisnäkemyks on saavutettu ja asian käsittely jatkuu kolmikantaneuvotteluissa syksyllä 2019.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi päästönormien asettamisesta uusille henkilö- ja pakettiautoille osana yhteisön kokonaisvaltaista lähestymistapaa kevyiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja asetuksen 715/2007 (LVM)

YM:n valmistelija:

neuvotteleva virkamies Tuija Talsi / YSO

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksen marraskuussa 2017, ja sen käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä on jatkunut. Tavoitteena on saavuttaa neuvoston yleisnäkemys lokakuussa 2018 ja sopu kolmikantaneuvotteluissa kevään 2019 aikana.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen rajoittamisesta (LVM)

YM:n valmistelija:

neuvotteleva virkamies Tuija Talsi / YSO

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksensa 17.5.2018 ja sen käsittely neuvoston ympäristöryhmässä on alkanut. Neuvottelut jatkuvat kevään 2019 aikana ja on oletettavaa, että asetusehdotuksesta pyritään sopuun neuvoston ja Euroopan parlamentin kesken vuoden 2019 kuluessa.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi veden uudelleenkäytön vähimmäisvaatimuksista (MMM)

YM:n valmistelijat:

Ari Kangas ja Sara Viljanen / LYMO

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksen asetukseksi 28.5.2018. Asiaa koskeva valtioneuvoston U-kirjelmä annettiin eduskunnalle 25.10.2018. Käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä on käynnissä.
